

STORTINGET

Innst. 387 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:196 S (2017–2018)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Olaug V. Bollestad, Knut Arild Hareide og Steinar Reiten om å gi bibelskoleelever to tilleggspoeng

---

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at elever som fullfører et år på bibelskole godkjent etter voksenopplæringsloven kapittel 4, får to tilleggspoeng, på lik linje med elever på folkehøyskoler.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Martin Henriksen, Nina Sandberg og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen, Anders Riise og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Fremskrittspartiet, Åshild Bruun-Gundersen og lederen Roy Steffensen, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til representantforslaget. Forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin

Nybø har uttalt seg om forslaget i brev av 8. mai 2018. Brevet følger vedlagt denne innstillingen.

Komiteen viser til at bibelskoler er et godt tilbud for ungdom og unge voksne som ønsker et annerledes år. Komiteen vil vise til at det i dag finnes mange ulike tilleggspoeng for opptak til høyere utdanning. I dag får søkere tilleggspoeng for folkehøyskole, militærtjeneste, siviltjeneste, fagskole og høyere utdanning. Videre kan søker få realfagspoeng, språkpoeng, kjønnspoeng, poeng for opptaksprøver og alderspoeng. Komiteen merker seg at statsråden vil ta initiativ til å forenkle dagens regelverk for rangering av søkere til høyere utdanning, spesielt med sikte på en gjennomgang av bestemmelsene om tilleggspoeng.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av dagens regelverk for rangering av søkere til høyere utdanning, inkludert utdanning som i dag ikke gir poeng, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det i forbindelse med behandlingen av folkehøyskolemeldingen (St.meld. nr. 51 (1995–1996) Om folkehøgskulen og utdanningsksamfunnet) ble vedtatt at elever som går et år på folkehøyskole, skulle få to tilleggspoeng. Disse poengene teller med i opptak til høyere utdanning, jf. Innst. S. nr. 91 (1996–1997).

Dette medlem viser videre til at bakgrunnen for at folkehøyskoleelever skulle få disse poengene, var at kirke-, utdannings- og forskningskomiteen mente at

«folkehøgskolen skal formidle folkeleg danning, vekke interesse for arbeid og engasjement og stimulere til ansvarskjensle og sjølvstendigging. Slik kan folkehøgskolen bli ei god førebuing med tanke på videre stu-

Beriktiget

dium. Folkehøgskolen skal først og fremst drive livsopp-lysning og vere ein skole som gir impulsar til eit aktivt virke for arbeid og fritid, og som er open for dei utfordringane ei ny tid krev ved å binde saman fortid, notid og framtid».

Dette medlem viser til at komiteen i tillegg var opptatt av at folkehøgskolene setter verdispørsmål på dagsordenen, stimulerer mennesker til å tenke gjennom eget ståsted og gir retning til verdiengasjement i samfunnet.

Dette medlem peker på at bibelskolene på dette tidspunktet var underlagt privatskoleloven, og at det dermed ikke var naturlig å vurdere tilleggspoeng til elever som gjennomførte bibelskole på dette tidspunktet. Dette medlem viser til at bibelskolene nå ligger under voksenopplæringsloven og i dag har en organisering og et formål som er svært likt folkehøgskolenes. Dette medlem støtter at det skal gjøres en gjennomgang av regelverket for rangering til høyere utdanning, og vil understreke at det i en slik gjennomgang er viktig at det gjøres en grundig vurdering av bibelskolene på grunnlag av hvordan de er organisert og hvilket formål

de i dag skal oppfylle. Bibelskolene er et viktig alternativ som et annerledes år for kristne ungdommer og bidrar til kunnskapsøkning, dannelse og personlig utvikling hos elevene. Dette medlem mener derfor at det er naturlig at bibelskolene også kvalifiserer til tilleggspoeng for elever som fullfører et år på skolen, på lik linje med elever ved folkehøgskoler.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av dagens regelverk for rangering av søkere til høyere utdanning, inkludert utdanning som i dag ikke gir poeng, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 5. juni 2018

Roy Steffensen

leder og ordfører

VEDLEGG**Brev fra Kunnskapsdepartementet v/statsråd Iselin Nybø til utdannings- og forskningskomiteen, datert 8. mai 2018****Svar på representantforslag Dokument 8:196 S (2017-2018) om å gi bibelskoleelever to tilleggspoeng**

Det vises til representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Olaug V. Bollestad, Knut Arild Hareide og Steinar Reiten om å gi bibelskoleelever to tilleggspoeng. Forslaget innebærer at regjeringen skal sikre at "...elever som fullfører et år på bibelskole godkjent etter voksenopplæringsloven kapittel 4, får to tilleggspoeng, på lik linje med elever på folkehøyskoler".

Enkle og forutsigbare krav for opptak til høyere utdanning, og for rangering av kvalifiserte søkere, er et mål for regjeringen. Samtidig er det viktig å rekruttere de beste søkerne og hindre at flere må bruke tid på å opparbeide seg tilleggspoeng for å få tilbud om høyere utdanning. Samfunnet er tjent med at flest mulig kan starte i høyere utdanning uten å gå veien om karakterforbedringer og annen aktivitet som gir tilleggspoeng.

For å stimulere elevene i videregående opplæring til aktiv innsats i skoletiden er det i *forskrift om opptak til høgre utdanning* (opptaksforskriften) fastsatt at skoleresultater i seg selv skal være grunnlag for opptak. 50 prosent av studieplassene gjennom Samordna opptak er derfor avsatt til søkere under 22 år som har et første-gangsvitnemål. I denne kvoten gis det ikke tilleggspoeng ut over resultater og valg av programfag i videregående opplæring (realfag og/eller fremmedspråk).

Tilleggspoeng ut over videregående opplæring gis bare i den ordinære kvoten, som også utgjør 50 prosent av studieplassene. Etter dagens regelverk gis det i hovedsak alderspoeng og tilleggspoeng for bl.a. folkehøyskoler, slik forslagsstillerne er kjent med. I tillegg er det for enkelte utdanninger fastsatt tilleggspoeng for underrepresentert kjønn (kjønnspoeng).

Alderspoeng ble innført i 1992 og var ment som en forenkling og erstatning for alle de ulike bestemmelsene om tilleggspoeng for ulike aktiviteter som f.eks. lønnet arbeid, frivillig arbeid, tillitsverv, omsorg og pålagt militærtjeneste.

Senere er det i tur og orden innført ekstra tilleggspoeng, først for militær eller sivil førstegangstjeneste, så for annen høyere utdanning, deretter folkehøyskole. I 2017 ble det bestemt at søkere som har tatt fagskole skal få tilleggspoeng etter samme regler som gjelder for folkehøyskole. Søkerne kan få maksimalt to tilleggspoeng for en av disse aktivitetene.

Det er etter mitt syn behov for å forenkle dette regelverket.

Voksenopplæringsloven kap. 4 gir hjemmel til godkjenning av såkalte "diverse skoler". Godkjenningsord-

ningen er skjønnsmessig, jf. voksenopplæringsloven § 17 annet ledd, som fastsetter at departementet *kan* godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler etter en *samlet vurdering*.

Voksenopplæringsloven stiller få innholdsmessige krav til kap. 4-skolene. Skolene skal ha læreplaner på nivå over grunnskolen. Samtidig gjelder det at skolene selv definerer sitt eget faglige og/eller verdimeslige grunnlag. Det er ikke krav om at opplæringen ved disse skolene skal være jevngod med offentlig videregående opplæring. Opplæring ved skoler godkjent etter voksenopplæringsloven kap. 4 gir ingen formell kompetanse.

Jeg er kjent med at det for tiden er godkjent og i drift 29 skoler etter kap. 4. De fleste av disse, i alt 19, er bibelskoler. Blant de resterende er det én muslimsk skole, én yrkesdykkerskole og flere skoler innen kunst, media og musikk.

Jeg er også kjent med at enkelte av kap. 4-skolene har varierende eller liten søkning av elever. Det vises i denne sammenheng blant annet til opplysninger om at enkelte av skolene har en svært høy andel utenlandske elever. På bakgrunn av dette er det fra 1. august 2017 innført hjemmel i forskrift til å fastsette maksimal andel elever uten fast tilhørighet til Norge ved kapittel 4-skolene, jf. Prop. 78 L (2016-2017).

Forslagsstillerne forutsetter at det kun er bibelskolene som skal kunne gi to tilleggspoeng. Jeg mener at dersom forslaget skal gjennomføres, så bør det gjelde for alle de skolene som har fått godkjenning etter kapittel 4 i Voksenopplæringsloven.

Jeg viser til at opplæringen ved bibelskolene ikke gir noen formell kompetanse. En eventuell innføring av tilleggspoeng for bibelskole vil også kunne medføre krav om at andre typer ikke-kompetansegivende kurs og opplæring skal gis tilleggspoeng.

Det forhold at elever som har fullført langkurs på folkehøyskole får to tilleggspoeng, har historiske årsaker, og bør etter min vurdering ikke begrunne tilsvarende for elever som har tatt et år ved en bibelskole. Folkehøyskolens langkurs kjennetegnes ved kravet om at elevene skal bo på internat, og at internatet skal være en integrert del av læringsprogrammet. Voksenopplæringsloven har ikke krav om internat ved bibelskolene, selv om en del av bibelskolene på frivillig grunnlag har internat.

Jeg ser det ikke hensiktsmessig å endre gjeldende regelverk for opptak til høyere utdanning slik representantene Grøvan, Bollestad, Hareide og Reiten foreslår. Jeg vil derimot ta initiativ til å forenkle dagens regelverk for rangering av søkere til høyere utdanning, spesielt

med sikte på en gjennomgang av bestemmelsene om tilleggspoeng.